

PREKMURSKI GLASNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
v MURSKI SOBOTI, Lendavska ulica št. 61.

OGLASI STANEJO ZA 1 mm VIŠINE
IN 80 mm ŠIRINE K 1:50

Izhaja vsako nedeljo.

Posamezna številka velja 2 kroni.

NAROČNINA: ZA CELO LETO — 80 K
ZA POL LETA — — — — 40 K
ZA ČETRT LETA — — — — 20 K
ZA 1 MESEC — — — — 7 K

Prekmurska županija.

Autonomija je lejpa rejč, ali trebej razmiti autonomijo. Tudi tá rejč má dvojni obráz, či si neogledneš enoga, ti včini dosta kvára drugi. Či ednok „politikar“, šteri od politike telko razmi, kak g. národní poslanec Klekl, gučij od autonomije, trebej previditi, ka naj ne bodeš kváren. Perse, da je g. Klekl gráto národní poslanec, té more on telko zatou kak Pilátuš, da je prišo v „credo“. Ali dönok g. Klekl so za zdaj národní poslanec, da jih g. púšpek neščejo za plebánoša, zatou njim trebej, ka včasi glás dájó od sébe kak „politikar“.

„Novine“ tak lepou pišejo, da so g. nár. poslanec Klekl z telegráfom pozváni v Beográd na veliko národní delo. Vej se tou tak vidi, kak da g. Pašič ministerski predsednik so prišli v stiske pri pelanji državna kola, pa morejo g. Klekl na pomoč priti, nači držáva nemre živeti. Vsi gospodje v Beográdi so zasagani, či nemajo okoli sébe g. Kleklna. . . Mi známo, ka vsém tomi je nej tak, da so g. Klekl péto kolou pri vozi v Beográdi, da so dozday nonč ednok nej lampe odprli v parlamentu. G. Pašič jih nonč ne pozna, pa drugi ministerje tudi nej. Ali „Novine“ morejo tak lepou pisati od g. Kleklna, kak od Habsburg Károla, obádvá nika nemreta včiniti, záto se od njiva toláži v „Novinaj“. Vej računajo s tém, ka do „Novine“ šteli samo neuki ljudjé, šteri do njim žé vörvali.

G. Klekl politikar so tou v eni zádjni numeri „Novin“ pisali od „Prekmurske županije“. Právijo, ka do oni tou županijo gor postavili, zdaj idejo v Beográd i za krátek cajt do nam na tanjeri prinesli autonomijo, oni da se borijo za Prekmurje.

Da mi ne bi poznali vse prilike, kak državno delo ide, bi njim skoron vörvali. Vej v zádjnem cajti za njim idejo tudi ništerni gospodje iz Murske Sobote, šterim je vse drugo lübléno, samo Jugoslávija, moderna, napredna držáva nej. Tej vsi bi za svoje interesiranje žé radi meli „Prekmursko županijo“, ali lüdstvo njim devéta briga. Njuv cil je tou, ka držávo na nikoj správiyo, oni bi pa v moutnom ribe lovili.

Slovenski klerikálci — g. Klekl je kotrigo njéne partáje — velki boj pelajo za tou, ka mejla Slovenija autonomijo. Pod rečjov „autonomija“ parazmijo onivládoklerikalizma. Po celoj Sloveniji morejo ládati klerikalni gospodje, popevje, bogátci, lüdstvo je samo záto tú, ka popom i bogátcom, šteri tou partájo pelajo, žepke puni i njé posluhne, lüdstvo samou ne smej nika gučati. Žé pod prvejšov Austrijov so v Sloveniji ládali klerikálci, vsefelé Šušteršiči, Lampeti i drugi gospodje. Samij so si spravili pri tom ládanji dosta milijonov, lüdstvo je plačüvalo, dežela je delala eden dug za drugim. Što je tém gospodom nej posluhno, tistoga so pregánjali i uničili. Bila je tou velka strahovláda, kakše si nonč misliti nemre, što je nej té cajte v Sloveniji živo. Bogá, šteri

je za vse lüdj, so vzéli v službo, gučali so, ka Bog želej takšo vládanje, šteri proti gučij, Bog je proti njemi, po smrti pride v pekeo. Vero so meli za kšeft, z verov so ništerni si punili žepke, drugi plačüvali i skopni živeli. Bilij so to to božni cajti.

Da je bojna vövdánila, slovenski klerikálci so nájbóle kričali, ka moremo iti v bojno. Šteri je opomino, ka je bojna nájhüjše na svejti, klerikálci so ga gor zglásili i mogo je iti v vozo. Gučali so, ka je takši proti držávi. Níkelko jezér lüdi so v takšo formo spravili v vozo i v prve linije boje, gdé so spadnoli. Klerikalni gospodje samij so bilij domá, njim je nej trebelo iti v bojno, kmetje i delavci so vsigdar prvi bilij v bojni i so tam navékše spadnoli.

Da je konec bio bojni, lüdstvo je nej ščélo več meti klerikalce. Pri válastáši lajnškoga leta v novembri je lüdstvo napravilo konec klerikalnoj vládi, klerikalci so dobili od 40 slovenski követov samo 15, prve so meli vse, klerikalci so zgübili moč, v parlamentu nika ne valájo, tak tudi naš g. Klekl nej.

Klerikalci si želejo nazál lejpe cajte, da so ládali slovensko lüdstvo. Od držáve ščéjo meti, ka njim prek dá Slovenijo v ládanje i njim pomore do moči. Držáva pa je proti tomi, ár právi: lüdstvo naj láda tisti, šteroga lüdstvo samou želej. To svojo zahtevo po ládanji zovéjo klerikalci autonomijo.

Za nás Prekmurce klerikalci nemajo

LISTEK.

Sreča v nesreči.

Po prekmurski zgodbi — napiso: Preksávski.

Veliko veselje je vládalo v Murskoj Soboti 15. májuša, leta 1907., gda so napravili želéznico Kermedin—Murska Sobota. Stári i mládi so letéli na štácion, da vidijo i pozdrávijo prvi cug.

Postavo se je tá tudi trgovski detič Novák Števan i poproso gospoda K., pekovskoga májstra, pri šterom je stanüvo, naj dovoli čérki, ka tudi ona navzouči bode tomi pomembnomi dogodki.

Mili pogléd Heléne, edinke, je pregovoro sigurnoga očó. Pa kaj bi jo tudi bráno, vej sta bilá žé napou zaročena, Števan i Heléna.

Gospod K. je samo čako, da bo samostojen, prve kak njemi zavüpa svoje dejte. Previdó je, ka brániti nede mogo, poséбно nej, ár želej tou Heléna. Njej nej odpovédo nigdar nikše prošnje.

Med potjov na štácion je Heléna zavüpala Števani, ka njemi pripravla za god (névnap) strašno lejpo darilo.

»I kakše naj bi bilou?«

»Toga pa ti ne povém«, njemi je odvrnila.

Mnogo národa je bilou na štácionu, tou vse je samo malo brigalo Števana i Heléno, méla sta dosta drugoga, važnejšega. Gda sta določila tudi dén poroke je dejala Heléna, da se poročita v Sombateli i nej v Murskoj Soboti.

Novák Števan je služo za trgovskoga detiča pri F. trgovci. Büo je priden, pošteni i si pridobo zavüpanje gospodárja. F. trgovec je büo sam jáko podjeten, dönok je móo nesrečo pri vsefelé kupčijaj, za toga volo pa ni nikomi zavüpo. Móo je čérko Mariško, štera je bila gojenka (növendék) nikšega závoda v Budapešti. Gda pa njej je sfalilo sredstvo, je jo pozvao domou.

Tak se je spoznao Števan z Mariškov. Celi dén sta bilá vküper v trgovini i spoznala drugi drugoga, štero je bilou tudi po voli samomi očí Mariške, ki je ščóo predobiti Števana, da ostáne pri njen, poséбно gda so drugi trgovci ponüjali Števani bougšo službo.

I zgodilo se je, da je Heléna dostakrát večér čakala Števana, gda je büo pozváni pri trgovci i prihájo vu késni vöri domou. Števani je nagájala

naklonjenost trgovca i gda njemi je té ništerni večér razložo svoje nakanenje, šteromi se tudi Mariško nej protila, so za málo nato svetili tuho zaroko Števana z Mariškov.

Dvá dni po tém dogodki je svetüo Števan svoj god. Vgojčno njemi je prinesla, kak po návadi Heléna zájtrek, njemi želejla vse nájbougšega na njegov dén.

»Nikaj posébnoga sam ti pripravila, Števan, za té dén, ár ti pa toga nemrem dati eti, se moreš pelati z mešov v Sombatel, gdé dobiš, koga si žé telko časa želejš. Tudi očá i mati se pelata z nama.«

Ár je nej mogo odpovedati takšoj lübéznivi prošnji, so za málo sedéli v cugi. Rastresen je büo Števan cejlo pot; v mislih pri lepoj Mariški je razložo svoje bodočnost. Heléne, ki ešče nej znála od njegove zaroke z Mariškov je mislila, ka misli na darilo, štero dobi v Sombateli.

V Sombateli so jih čakali na štácionu trijé znanci i prvléj kak se je Števan dobro zaznao, so žé stáli v cérkvi pred duhovnikom. Komaj se je Števan opomno, kakšo darilo njemi ščé dati Heléna za god. Komaj je ešče ovido, kak so ga

brige. Oni tudi ne dovolijo, ka bi Prekmurci imeli autonomijo, oni želejo autonomijo Sloveniji, v šteroj de Prekmurje telko valálo, kak druga okrajna glavárstva. Záto je velika neistina, či zdaj g. Klekl piše od prekmurske autonomije. Njemi nej briga za našo autonomijo, on se samo za tou trüdi, ka dobijo klerikalci cejlo moč nad Slovenijov i Prekmurjom.

Autonomija dosta košta. Autonomna krajina more sama plačüvati svoje čestnike, železnice, ona more sama brigo meti za svoje ceste, šole i drugo. Mi vsi známo, ka je Prekmurje za zdaj siromaška krajina, porcijo žé dosta vékšo plačüjemo, pa je nonč nej zadostna, ka svoje šole v vrédi držali. Trebej nam ceste, železnice, trebej podignoti industrijo. Odkéc vzememo potrebne peneze? G. Klekl jih zagvüšno nedá, šteri šcé takšo brigo za nás meti. Cejla držáva more k tomi cójplačüvati, dosta milijonov more držáva nam dati. Da mámo autonomijo, nedo šcéli druge krajine za nás plačüvati, kak tudi mi za druge nej.

Naši cili so eni: mi želejmo za Prekmurje takši stáliš v držávi, šteri nam dá največ haska. Granice naše krajine morejo takše biti, šteri do nam najbole odgovárjale našemi vérstvenomi stáliši, tou pa so granice cejle držáve. Trnok pa smo proti tomi, ka bi za cile klerikalne politike žrtvovali naš vérstveni stáliš. Žé zdaj smo ščista zadüšeni v naših granicaj, vérstveno se nemremo gibati, záto šcémo meti odprejto pot v cejlo držávo. Cejla držáva more pomagati, da se vérstveno povzdignemo i pomoremo, od same Slovenije pa nemremo dosta prečaküvati, ár Slovenija sama dosta nema. Granice pokrajín morejo biti spelane tak, kak to vérstveni stáliš zahteva.

Zgodovina je vučitelica življenja, ali naša zgodovina je trnok žalostna. Túhinski orsági so nás trgali i nás tátali na mále krajine, štere so samé nej mogle živeti. Záto vkraj z nam kvárnimi granicami c. kr. Štajerske, Kránjske, Prekmurja, vérstveno se moremo ojačiti, vérstveni stáliš more biti odločilen za granice novih pokrajín.

POTPÉRAJMO PREKMURSKI GLASNIK!

ščéli prevariti (meglepi) i to rávno komaj, gda se njemi obeča pri F. trgovci lejpa bodočnost, komaj ga šcéjo tej ljudjé oženiti z Helénov, na štero je žé skoron pozábo. Nej je móo več časa dale premišlávat, ár je dúhovnik žé stopo bliže i pita ga:

»I ti krščanski mladoženec Števan, ali je tvoja dobro premišlena, neprisiljena prosta vola navzočov snejov Helénov stopiti v svéti zákon, pravi: ja!

»Nej!« je odmevalo (viszhangzott) od cerkveni sten.

Svatje so komaj k sebi spravili omedlelo snejo i nej so čüli, kak so se cerkvene dveri zaprle za náglo odhájjajóчим mladožencom.

Gda se je Števan domou pripelo, se je vrgo oblečen na postelo i strašne misli so njemi vznemirjale možgáne. Čemerüo se je na sebe, na Heléno, na cejli svejt. Na sebe záto, ár žé prvléj nej povédo Heléni, kak i kaj; na Heléno pa za toga volo, ár ga je šcéla v tákšo formo dobiti za možá. Ali vseeno je čüto, da ga pečé vest. Ka právi Heléna, kaj njéni oča i ka je najhüjše, vse tou zvej Mariška i potéz zbogom lejpa bodočnost.

Večer je čako, da prihrumi Helénin oča i ga nažené iz stanovánja. Ali nej ga bilou. Čako je, da prijóka Heléna. Bojo se je njéni skuz, proti

Podrobnosti

od audijence Prekmurcov pri predsedniki deželne vláde za Slovenijo v Ljubljani dné 11. toga meseca.

(DALE.)

Domačin g. Šerüga je obširno pojásno razmere v Murski Soboti. Guč je bio od občinskoga predstojništva, od cest, trotoarov, od grab, od sobočki gnojšnic, štere se z ništerni dvorišč na cesto cidijo, od klanice, od posveta (kmice), od prenágle vožnje žmetni automobilov, od drovnoga senja na šteroga se Sobočanci spominjajo, ka je prej pred bojnov bilou, od evidence v Soboto prišévši ljudi, od štamparije, od apoteke, od gasilnoga društva, od imenüvánja vilic, od kopališča v Soboti, od tobáka, od prenáreditvi grada za urade, od stanovanj, od pokopališč, od cen i drágoče pa od ništerni drugi zadev, štere Sobočke razmere karakterizirajo.

Od občni dugovánj pa je g. Šerüga sledéče naprejdávo: Od raztálanja grofovské zemle, od odaje grofovski drv i ploj, od hasnoviti ftičov, od kopnin i vretin v Prekmurji, od kméské šole v Rakičani, od mešterske šole v Soboti, od gimnázije, od ponavlálne šole, od prekmurskoga šolskoga tanáča, od gospode z diplomami, od meštrov, tržcov i krčmárov, od iparteštületa, od naše pišpekije, od dijet za domačine-uradnike, od kontrole vag i mer, od železnice M. Sobota—Hodoš, od automobilni zvéz, od vérstva v naši občínaj, od slüžbeni dnévov, od združítvi občin v tájništva, od granic, od národno političnoga dela i od večféle drugi dnévni reči, zvün ništerni zadev, štere je DVS. v spomenici z dné 19. decembra 1920 predložila.

Informacija od poedni dugovánj se je nej samo raztégnola na hibe i nevole, liki tudi na predloge najpripravnejše odpomoči za naše potrebsčine. Zagotovljenim rešítvam pa nemremo naprejségati, témveč za namestno spoznamo počakati. Vse naprejprinešene reči se itak nemrejo naédnok v réd spraviti i tudi záto smo se odločili, ešče te več pisati od poedni zadev, gda se v istini štera reši. Ka valá, da bi vnaprej vórazkričali ka to pa to se narédi za naše ljudstvo i nazádnje pa bi se nika nej zgodilo ali malo doségnolo. Takše delo bi tak vó vidlo, kak ono konjsko senje v Dolnji Lendavi, štero so klerikalški kšeftarje pred ništernimi kédnami pompozno vküp zbobnjariji za prihod nemški küpcov. Z vsega našega kraja so

skuzam nej móo orožja. Ali tudi Heléne nej bilou. Nemirno se je premetávo celo noč i samo prtí gojndni záspo.

Drügo gojndno njemi je prinesla, kak ponávádí Heléna zájtrek, doj séla njemi nasproti i začnola túho: »Od téj svadbe ešče nevej v Murskoj Soboti nišče, zvün onih treh znancov, šteri so oblübili pod častnov rečjov, ka bodo túho. Zvedla sam, ka se ženiš pri F. trgovci i znam tudi, ka ti ne bi bilou povoli, či se vse tou zvej. Da pa se to ne zgodi, mi moreš spuniti edno uslugo (szivesség). To doprinesti si dužen za toga volo, ár bi se jaz, či se vse to zvej, nej mogla možiti, zdaj pa se mi rávno ponüja prilika, da poročim bančnoka čestnika S., ki je včeraj prosó za mojo roko. Tá usluga obstoji v tom, ka se pálik i tou ešče dnes pelamo v Sombatel i da se obdrži v listoj cérkvi pálik poroka, pri šteroj pa more on praviti: ja!, ona pa de na pitanje dúhovnika odgovorila: nej! Tak naj se poravna tá zadeva (ügy)! Ti se potéz lejko poročiš z Mariškov, jaz bom pa srečna z drüгим.«

Kaj je ščo Števan, vdati se je mogo. Previdó je, ka bi jáko neugodno vplivolo na Mariško, či bi zvejdla od dogodka i njemi je bila lejpa bodočnost več, kak pa sramota, štero jo more ešče dnes preživeti. I odpravili so se

konje na senje prignali, so čakali i od mraza dregotali. Konéno domo pridrdrá po mali, a mesto obečani küpcov so ljudjé mrmrali, gda so vidli što je prišo i so spoznali, da so si tej za sebe jüdstvo s konjama vréd na léd prignali.

NOVICE.

Eks krao Károly i „Novine“. Zádnje »Novine« so na prvom mesti v demonstrativnoj formi pisale od prihoda prvejšega avstrijsko-vogrskoga casara i kralá v Szombathely. Tá nenávádna forma pisáve razburja naše národno pošteno misléče ljudstvo. Rávne vesti človek more misliti, da so »Novine« ešče gnes v slüžbi vogrski velikášov, da se »Novine« ešče gnes prilizávajo i ponizávajo vogrskomi králi, bodisi Károl ali drügi. Grof i pišpek Mikeš v Szombathelyi, velki prijátel ekskrála Károla i cerkveni zapovednik prekmurskim popam, bržčas tudi »Novine« v svoji rokai má. On dirigira »Novine«, on má reditelstvo »Novin« v svoji oblásti. »Novine« sedijo na dvema stoucama, gda se na ednoj stráni kažejo za trnok národne i v drügom dúševnom táli pa pišpeka Mikeša božajo, ki se z drüгими grofi trüdi, vogrskomi národi z bože milosti kralá na rame privlečiti i nam pa novo bojno spraviti. Gospodje okoli »Novin«! Mislite, da smo v Afriki? Mislite, da mo mi za kakše vaše opice volo znova na mesnico šli? Osleplenim spletkarom po tikvaj!

Policija v Murski Soboti je v tork, 19. t. m. svoje posle prekdála žandárom, ár je policija tú odpüščena. Tüdi v Dolnji Lendavi do žandárje odsejmao oprávlali posle policijske.

Smrt. Tüdi Prekmurcom dobro poznáni g. Leopold Petovar, posestnik v Ivanjkovcih, je 16. t. m. preminol. Pokopan je bio 19. t. m. Pokojnih je bio vrli človek in žalüje za njim dosta prijátelov in poznancov. Želejmo njemi večén mir in pokoj, njegovom rodi pa naše sožalje.

Ogen v Dolini. V premínočem kédni je pogoro posestnik Rituper. Večer ob pol 10 vóri se je Ritoperova žena z ednim človekom kregala, ka odi okoli rama da nikšega iskanja nema, potom je té človik od rama vkraj odišo, ženska je pa spát odišla. Za malo je pa žé celi ram v plaméni goro. Tak je ogen od toga túhinskoga človeka mogo nestánoti. Na prednjem rámi je rušt

Pálik v Sombateli, pálik v cérkvi i pálik pitanje dúhovnik mladoženca: »I ti krščanski mladoženec Števan, ali je tvoja dobro premišljena, neprisiljena, prosta vola z navzočov snejov Helénov stopiti v svéti zákon, pravi: ja!

»Ja!« je odgovoro mirno Števan.

»I ti krščanska sneja Heléna, ali je tvoja dobro premišljena, neprisiljena, prosta vola z navzočim mladožencom Števanom stopiti v svéti zákon, pravi: ja!

»Ja!« se je glásilo odločno i svatje, šteri so bilij žé pripravleni, so pobatrixili mladoženca, ki se je onesvesto.

Nika nej pomagalo Števani, mož je postao, mož Heléne. Vej je sam pravo »ja« v cérkvi pred dúhovnikom.

Za máli čas po svadbi je dobo Števan poročilo iz Budapešta, ka je dobo glávni dobiček pri državnoj lotriji. Tak je postao bogáti i sam lejko odpro trgovino.

Gda je stao ednoga dnéva pred trgovinov, je bognjaro varaški sluga, s kém je naznato jávno dražbo (árverés) blága pri F. trgovci.

Previdó je Števan, ka nega nesreča brezi sreče i živé blájženo i srečno z Helénov.

zgoro. Vêrstveni ram je pa celi zgoro do tla, v šterom je edna krava i eden bik zgoro, kvâr je 300.000 kron. Sakolerano je pa na Vogrskem za pár jezero samo bilo. Nej znati z Vogrskoga dobi té pár koron ali pa nej. Naši posestniki so potom plačúvajo vogrski bankam, ár či se nevolâ zgodij žmetno peneze dobijo. Vsáki posestnik bi se mogo poskrbeti, naj pri domáči závodaj má sakolerano.

Besna máčka se je priklátila v Kúštanovce dné 13. aprila in tam je vgrizla edno deklo, štera se je mogla iti vráčit v Pasteurjev instutit v Zágreb, ka nebi obetežála na besnočo. Kak se vidi ešče v Prekmurji pêsja besnoča nede za máli čas zatreta, če ne bo občinstvo sodelovalo in se držalo razglášenih naredb.

Pálik nikaj od kanálišov. Nej dávnó smo pisali v naši novinaj od sobočki kanálišov, pardon, od gráb, ka kakša sramotna grdostija i nezdravnost je tou Murskoj Soboti. Naprej smo prinesli ništerne zroke, šteri so škodlivi na zdrávje, té smo ešče nonč nej znali, ka so té grabe direktno nevarne na življenje. Ka to posvedočimo, opomnimo eden dogodek, šteri se 18-ga t. m. zgodo: B. J. tešanovski kmet se pelo od Dobraja, gda je na cesto prišo, se s kolami notri v grabo prevrgo v najgloššem mesti, pred Nemešovov hišov. Sreča je njemi ešče bila v toj nesreči, ka je graba skoron-puna gnojšnice bila, kak — lejko povejmo — vsigdár, pa po tákšem si je dönok nej šinyek strou, gda je notri žlupno s kolami, samo se malo skoupo. Na tou videnje je dosta ljudi vküp naletelo, šteri so njemi včasi na pomouč bilij, ár so kola vöpotégnoli. Istina, ka je téj tešanovski gospod malo bole glaš gor nagnó od mére, či je ránc pred-poudnévom ob 10. vöri bilou, da pa moj drági Bog, tou se lejko zgodij túdi z trejznim človekom, naimre v kmici. Kaj bi pravli k tomi na priliko tisti sobočki korifeušje, šteri so krivi tomi, ka téj zapuščene, gnojšnične, vonjéče grabe mámo na sređi v »váraši«, či bi oni tak obhodili, gda, povejmo, oni túdi glaži na dno poglédnejo? . . . . Prekmurje (Europa), ápril 1921. (—ss—)

Habsburg Károl in „Novine“. Da je mogo g. Habsburg Károl tak trnok hitro in žalostno zapústiti madžarsko držávo, »Novine« sreé boli, V zádni numerí pišejo dosta od toga in vidi se, ka želejo »Novine« g. Károla nazáj. Té novine nikše brige nemajo zatou, ka bi poleg g. Károla bila nova bojna, šteta bi Madžarskoj dosta več kvára napravila, kak pa svetovna bojna. Gospodom. šteri »Novine« vödávajo, je trnok žao, ka ne pridejo nazáj cajti, da so Habsburški králi ljudstvo v roke dáli grofom in pišpekem, s šteroga so kožo doljdrli. Vu iméni Bogá in kralá je moglo ljudstvo trpeti in delati za pišpeke, grofe in bogáče, šteri so samo vesélo živeli in nika ne delali. Záto túdi vidimo, da »Novine« pod madžarskov in prinas pod klerikalnov vládov so nikaj nej proti vládi pisale, ár je gospodi vsigdár dobro šlo. G. Klekl so vsigdár pisali samo od Bogá in vere, ka Bog ščé takšo ládanje, ljudstvo more vörvati. Razmimo té gospode, razmimo túdi njuve veséle, da je Károl bio na Madžarskom, ali indašnji cajti ne pridejo več nazáj.

Deževje. Telko zaželeni dež je prišo. Ali bilo ga je trnok dosta tak, pa je dosta kvára včino. Reke so prek bregáj vöstopile, na nigdašnje Štajarskom in Kránjskom so odnesle mosté in čolne. Reka Sáva je naednok preko noči velka nastála in zalila ob bregovih ležeče hiše in štale. Poginilo je dosta máre. Pri Zidanom mosti je eden splav, v šterom so vküp bilé zvézane smreke, vdaril ob most in sta obadvá človeka, štera sta splov vodila, zgünila v vodi.

Vse državne šolé v Prekmurji so sekolerane. Višji šolski svejt v Ljubljani je vse državne šole v Prekmurji sekolerati dao pri Bank Sláviji. Vsáko šolsko poslopje za 30.000 kron.

Tolvajije. Dné 7. aprila 1921 približno ob 11. vöri so neznani storilci vlomili v klet posestnice Anne Ábrahám iz Šálovec šte. 235. z namenom ka bi kaj vkradnoli. Da so pa vidli, ka je klet prázna so s pomočjov sekire vdrli skoz dveri notri v sobo Anne Ábrahám, jo pokrili s pernicov prek glávo, nej zažigali, da naj túha in zahtevali, da njim naj dá peneze. Ár toga ona nej mela oziroma nej ščela dati, njo je eden od dvá tolvajev nadale tiščal pod pernico. Drugi pa je isko po sobi in nej odneseo obleke v vrednosti 14.150 K. Eden od storilcev šteroga je vidla, je visikega postáva, suhi in čarnega ciganskega obráza. Najbliže spádneta k tistim tepešam, šteriva sta vršila na Goričkem že mnogo tolvajstva.

Licencovanje bikov plemenjakov v Prekmurji se vrši letos po sledéčem redu: V M. Soboti, dné 26. aprila ob pol 8. uri, v Cankovi, dné 27. aprila ob 8. uri, v Gornji Lendavi, dné 28. aprila ob pol 9. uri, v Gornji Petrovci, dné 2. maja ob pol 9. uri, v Fokovcih, dné 3. maja ob pol 9. uri, v Črenšovcih, 4. maja ob pol 9. uri, v Dolnji Lendavi, dné 6. maja ob 7. uri in v Dobrovnikih, dné 7. maja ob pol 9. uri. Letos se je túdi določilo, na štera mesta naj pripeljajo občine svoje bike. Z licencovanjem je združeno túdi obdarovanje (premovanje) lepih in dobrih bikov plemenjakov. Vlâda je dála za té nagrade 21000 K. na razpolago. Natančneje je razvidno iz razglásov poslani vsem občinam.

Pozvánje k zborováni za nastanitev »Krajne organizacije Demokrátke partáje za M. Soboto i okolico«, začétek v soboto dné 23. aprila 1921 ob 8-moj vöri večér v krčmi Černjavič (Bankó) pri železnici. 1. Poročilo ob političnoga stáliša. 2. Program JDS. 3. Čtenjé štatutov. 4. Volitev tanáča. 5. Drúge pripetæe dugovánja. K obilaomi obiski vse prijátele povábi

Tanáč za pripravlanje.

Vabilo na ustanovno zborovanje »Krajne organizacije Jugoslovenske demokratske stranke za Mursko Soboto in okolico«, ki se vrši v soboto, dne 23. t. m. ob 8 uri zvečer v kolodvorski restavraciji (gostilna Černjavič). 1. Poročilo o političnem položaju. 2. Program JDS. 3. Čitanje pravil. 4. Volitev odbora. 5. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi Pripravljalni odbor.

Konjska dirka se vrši v nedeljo dné 1. májuša 1921 na žrebarni pri Ljutomeru. Opozarjamo na to dirko še posebno zaradi tega ker dirkajo konji ameriksanske kasačke pasme, ki so zrejeni pri naših sosedih, to je v ljutomerskem okraju. Ta pasma slovi dáječ na okrog in to zaradi tega ker ti konji bežijo zelo hitro in lepo v kasu, to je v trabu. Poleg tega so ti konji izvrstni za vsako domáčo delo. To je právi konj za Mursko polje. Močen dovolj, da oprávi vsáko kmétsko delo na polju. Trden in vztrajen, da ga v tem ne prekosi nobena drúga pasma. Pámeten in zanesljiv pri deli kakor pred kočijo. Hrane pa potrebuje več kak polovico manj kak mrzlokrven, to je težek konj. Vsled tega je cena tem ameriksanskim konjem túdi neprimerno visoka. Te konje zelo iščejo na svetovnem trgu, dobri konji iz te pasme se prodajajo do 50.000 túdi do 100.000 kron za glavo. Kazalo bi da bi túdi mi tú v Prekmurji se lotili te pasme in tak z našimi sosedi skupno delovali. Kakor se nam zatrjuje, bi nam gospodje ki podpirajo to rejo v ljutomerskem okraju túdi radovoljno nam Prekmurcem šli na roko v reji takih konj. Záto pojdimó vsi 1. májuša 1921 na omenjeno dirko. Vse drúgo pove lepota.

Smrtna nesreča v Püconcih. Preminoči keden Kolossa posestnik je s kol drva doli skládao i v tom deli njemi je ena kusta joša na črvo spádnola, štera ga je tak vdánila, ka za pár dnévov je v velikoj bolečini mrou.

Zvišanje prodajne cene golicam za brzojavke. Z 11. aprilom t. l. se zviša podajna cena golicam za brzojavke od 20 na 80 vinarjev. Pošiljatelj brzojavke s plačnim odgovorom plača obenem túdi golicam za odgovor. Od omenjenega dne je treba túdi golicam za nakaznične brzojavke plačati.

Vprašanje koridorja med Jugoslavijo in Čehoslovaško. K poročilu zagrebškega »Obzora« k ponovemu razmotrivanju vprašanj o koridoru med Čehoslovaško in Jugoslavijo izve »Tribuna« od dobro poučnega čehoslovaškega vira, da se obe državi dobro zavedati, dá bode izzvala taka ponovna zahteva ódpor pri nekaterih antantnih državah ter vedo dobro ceniti posebno tozadevni sporazum z Italijo. Vprašanje koridorja je postalo po potovanju Karla Habsburga še aktualnejše.

POLITIČNI PREGLED.

JUGOSLAVIJA. Parlament je začno debato o ustavi. Túhinske novine pišejo, ka de naša ustava najbole moderna, napredna in demokrátka. Po tój ustavi de mélo ljudstvo cejlo oblást v rokaj. — V Sloveniji se pripravljajo na občinske volitve. Klerikálcom slabó ide in dosta občin zgúbijo, štere so dozday ládali. Pred bojnov so klerikálci méli v rokaj vse občine, zdaj do komaj en tretji tao obdržali. — Vö znaše držáve se ne smej nikše silje, seno vöpelati, túdi mári in meso nej. Tou je pouleg toga, ka je nej bilou dešča in smo v nevarnosti bilij, ka na jesén nebi meli zadosta živil.

MADZARSKA. Novo ministerstvo májo: predsednik grof Bethlen Števan, zvišne posle grof Bánffy Mikloš, notranje grof Ráday Gedeon, financ Hegedúš, polodelstvo Nagyatádi-Szabó Števan, trgovina Hegyeshalmi, vojno Belicska Aleksander. Pálik skoron sami grofi. Na Madžarskom je takša čarna autokrácija, od štere je hüjša nonč pred 100 lejti nej ládala, pomali tej čarne düše grofevje in popevje nazáj správiyo nigdašnji feudálizem. Ljudstvo je preveč nezadovolno, tak pávri, kak delavci, samo ka se nonč nesmijo na glás postarati, ka nezadovolnoga včasi zapréjo ali internirajo. Na Madžarskoj skoron polojno prebivalcov v aresti in intercerano. Mi dobro známo, kakše je klerikálno ládanje, ka smo že koštali z tistoga, samo ka je tisto ešče vse nika bilou proti zdajšnji Madžarskoj strahovládi, štera hüjša od sovjetske vláde. Madžarski pávri se zdaj lejko včijo, kakši razloček je med klerikáli in demokrátii. — Pečüh je deputácijo poslo k nam, ka ščéjo nadale ostáti v Jugosláviji, ka eti dönok mér májo in na pokoji živéjo.

NEMČIJA. Do 1. mája plácati more kak vojno odškodnino 30 miljárd zláti márk, či nede pláčala de antanta zasedla nadalne váraše.

ANGLEŠKA. Štrájk rudarjev trpij nadale, držáva má velke kváre.

AMERIKA. Več 100.000 ljudi nema dela, ár je dolár predrági.

Deske, lepe, sühe, late, okrogli i tesani stavbeni les vedno v zalogi pri J. Černjavič, lesni trgovec v Vučjevesi. Najnižje cene! Pri večjem odjému znaten popúst. Prehod prek Mure v Krogi, Veržeji i Petáncih.

VABILO

na

ustanovni občni zbor
gremije trgovcev za Prek-
murje, ki se vrši v nedeljo,
dne 1. maja 1921., ob
2 uri popoldne v prostorih
gostilne Flisar v M. Soboti.

Dnevni red:

1. Otvoritev ustanovnega občnega zbora s kratkim poročilom o potrebi trgovske organizacije v Prekmurju;
2. prečitanje pravil;
3. vpisanje članov;
4. sprejem pravil;
5. volitev nečelnika in odbornikov;
6. slučajnosti.

K zborovanju naj vsakdo
prinese s seboj obrtni list ali
pa vabilo kot legitimacijo.

Murska Sobota, dne 20. aprila 1921.

Pripravljalni odbor.

MEGHIVÓ

a

Prekmurjei Kereskedelmi
Gremium

alapító közgyűlésére,
amely Murska Sobotában,
1921. évi május hó 1-én
d. u. 2 óraker fog megtartatni
a Fliszár-féle vendéglőben.

Napi rend:

1. A közgyűlés megnyitása és rövid előadás a kereskedők szervezkedéséről;
2. az alapszabályok felolvasása;
3. a tagok beiratása;
4. az alapszabályok elfogadása;
5. elnök és választmányi tagok választása;
6. esetleges indítványok.

Minden kereskedőnek saját érdeke,
hogy ezen alakuló közgyűlésen meg-
jelenjen. — Minden megjelenő meg-
hívóját, esetleg iparengedélyét igazol-
ványképen hozza magával.

Murska Sobota, 1921. április 18.

Az előkészítő bizottság.

Flisar Pavel urar

v Murski Soboti, poleg Turkove ostarije.

Küpijem
zlát i srebro.

Vzemem vsefelé vöre za
popravljanje za edno leto
garantiranjem.

Mindennemü órajavitást
elvállalok egy évi jótállás
mellett.

RAZGLAŠÚJTE v „PREKM. GLASNIKI“!

PETERKA IVAN

ŽELEZNA TRGOVINA

Priporočam vsefelé železo: kak plüge, dobre
škéri, kosé, lopate, rasoje, grable, lance, cveke,
vékšo množino „goričanske“ motike, po-
sode, vsefelé farbe in dosta drügo dobro blágo
po nájnižjoj ceni.

Ajánlok mindennemü vasat, ekét, szerszámot,
kaszát, lapátot, villát, gereblyét, láncot, szeget,
nagy mennyiségü „hegybeli“ kapákat,
edényt, mindenféle festéket és sok más jó
árut a legalacsonyabb árban.

v MURSKI SOBOTI

POLEG PETERKOVE OŠTARIJE.

ČEH in GÁSPÁR

trgovina z mešaním blágom

PRIPOROČATA VSE-
FELE LOPATE, MOTI-
KE, GRABLE, CVEKE
IN DRÜGO, KAK TÜDI
VSEFELE ŠPECERIJ-
SKO BLÁGO PO NÁJ-
:: NIŽJOJ CENI. ::

v MURSKI SOBOTI,

Lendavska ulica, pri židovski cérkvi.

Gostilničarji pozor!

Cenj. gostilničarjem vljudno naznanjam, da sem

OTVORIL ZALOGO PIVA

iz Gótz-ove pivovarne v Mariboru. V zalogi bodem imel vsak
čas vse vrste pivo v sodčkih in steklenicah. Pivo je izborno
in predvojne kakovosti. — Za obilna naročila se vljudno priporoča:

JOSIP KOSI gostilničar v KRIŽEVCIH, pri Ljutomeru.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani,

podružnica v MURSKI SOBOTI.

Brzojavni naslov:
JUGOSLOVANSKI KREDIT.

TELEFONSKA ŠTEVILKA 16.
Števílo poštno-ček. urada štev. 11323.

Sprejema

VLOGE NA KNJIŽICE in TEKOČI RAČUN

In jih obrestuje po 4% čistih brez
odbitka rentnega davka.

Posojila na osebni kredit, na hipoteke,
trgovske in druge **vsakovrstne kredite.**

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih-
papierjev in valut po dnevnem kurzu.